

III

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

479Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 28ΗΣ ΚΑΙ 29ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 2012

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος “Δημιουργική Ευρώπη”»

COM(2011) 785 τελικό — 2011/0370 (COD)

(2012/C 181/07)

Γενικός εισηγητής: **ο κ. FORNEA**

Στις 30 Νοεμβρίου και 15 Δεκεμβρίου 2011 αντίστοιχα, και σύμφωνα με τα άρθρα 173, παράγραφος 3, και 166, παράγραφος 4, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφάσισαν να ζητήσουν γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη»

COM(2011) 785 τελικό — 2011/0370 (COD).

Στις 6 Δεκεμβρίου 2011, το Προεδρείο της ΕΟΚΕ ανέθεσε στη Συμβουλευτική Επιτροπή Βιομηχανικών Μεταλλαγών την προετοιμασία των σχετικών εργασιών.

Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα των εργασιών, κατά την 479η σύνοδο ολομέλειας της 28ης και 29ης Μαρτίου 2012 (συνεδρίαση της 28ης Μαρτίου 2012), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή όρισε γενικό εισηγητή τον κ. Fornea και υιοθέτησε με 168 ψήφους υπέρ, 1 κατά και 3 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Οι δημιουργικές βιομηχανίες πρέπει να εξεταστούν σε συνδυασμό με τον νέο κύκλο βιομηχανικής ανάπτυξης και όχι μεμονωμένα, αλλά σε στενή και διατομεακή συνάρτηση με άλλες υπηρεσίες και παραγωγικές διαδικασίες. Σε αυτό το πλαίσιο οι δημιουργικές βιομηχανίες πρέπει να θεωρηθούν ως καταλύτης καινοτόμων εξελίξεων στη βιομηχανία και στον τομέα των υπηρεσιών.

1.2 Ο πολιτιστικός και ο δημιουργικός τομέας θα πρέπει να καταλαμβάνουν σημαντική θέση στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», δεδομένου ότι συμβάλλουν σε έναν νέο τύπο ανάπτυξης στην ΕΕ. Συγχρόνως, είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί ότι οι τρέχουσες εξελίξεις στις δημιουργικές βιομηχανίες επικροτούνται σε όλη την Ευρώπη και δεν θα πρέπει να περιορίζονται σε ορισμένες χώρες ή ορισμένες περιφέρειες.

1.3 Η ΕΟΚΕ τονίζει τη σπουδαιότητα των οικονομικών πτυχών του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» και συμπεριφέρει την άποψη ότι το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να ενθαρρύνει όλους τους φορείς του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα να επι-

δώσουν την οικονομική ανεξαρτησία. Παρόλα αυτά, διαπιστώνεται ότι το πρόγραμμα εστιάζεται υπερβολικά στον γενικό στόχο της ανταγωνιστικότητας, ενώ δεν προβάλλεται επαρκώς ο στόχος της προώθησης της γλωσσικής και πολιτισμικής πολυμορφίας της Ευρώπης.

1.4 Η ΕΟΚΕ στηρίζει σθεναρά την πρόταση αύξησης του σχετικού προϋπολογισμού και εκτιμά ότι πρέπει να διατηρηθεί το συνολικό κονδύλιο του 1,8 δισ. ευρώ που να προορίζεται για το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη». Μολονότι αποτελεί σημαντική αύξηση, ωστόσο, αντιπροσωπεύει ένα σχετικά μικρό ποσό σε σύγκριση με τον συνολικό προϋπολογισμό της Ένωσης ή με τους πόρους που διαθέτουν ορισμένα κράτη μέλη για την υποστήριξη πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

1.5 Η συγχώνευση των προγραμμάτων «Πολιτισμός» και «Media» μπορεί να γίνει δεκτή υπό την προϋπόθεση ότι οι προτεινόμενες

συνιστώσες περιγράφονται με σαφήνεια και το καθέστώσ τους είναι εξασφαλισμένο. Αυτό μπορεί να υλοποιηθεί αν αποσαφηνιστούν και κατανεμηθούν ανάλογα με τη νομική τους βάση τα ποσοστά του προϋπολογισμού που αντιστοιχούν σε κάθε συνιστώσα και οι ελάχιστες ποσοστώσεις που παραχωρούνται σε αυτές. Επιπροσθέτως, για να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη διαφάνεια και καλύτερη κατανόηση του προϋπολογισμού, κρίνεται σκόπιμο να καθοριστούν ετήσιες γραμμές δράσης.

1.6 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η επιτυχία του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνεργασία μεταξύ των συνιστωσών «Media» και «Πολιτισμός» και, συγχρόνως, από την ανάπτυξη μιας διατομεακής προσέγγισης που θα συμβάλει στη δημιουργία γραμμών κοινής δράσης μεταξύ των διαφόρων προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ⁽¹⁾.

1.7 Η ΕΟΚΕ επισημαίνει την απουσία σαφών υποδείξεων σχετικά με το πώς η Επιτροπή σκοπεύει να προωθήσει τη συμμετοχή των σχετικών εκπροσώπων των ενδιαφερόμενων μερών στις διαδικασίες εφαρμογής. Το άρθρο 7 δεν είναι αρκετά σαφές. ⁽²⁾ Θα πρέπει να διευκολυνθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση όλων των οργανισμών ιδιωτικού δικαίου που αναλαμβάνουν πολιτιστικές και δημιουργικές δραστηριότητες, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου κανονισμού. Οι οργανώσεις της κοινωνικής οικονομίας που δραστηριοποιούνται σε αυτούς τους τομείς, καθώς και οι υπόλοιπες συναφείς οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, θα πρέπει να έχουν επίσης πρόσβαση σε αυτόν τον χρηματοδοτικό μηχανισμό.

1.8 Οι διοικητικές διαδικασίες πρέπει να απλουστευτούν με την ανάπτυξη ηλεκτρονικών, ταχύτερων εφαρμογών και διαδικασιών για την παρακολούθηση και τη διαχείριση των προγραμμάτων ⁽³⁾. Ομοίως, είναι αναγκαίο να βελτιωθούν οι τεχνικές διαδικασίες και δυνατότητες δημοσιοποίησης, εφαρμογής και υποβολής των ενδιάμεσων και των τελικών εκθέσεων, όπως επίσης να εξασφαλιστεί μια πιο αποτελεσματική διαχείριση των φακέλων των δικαιούχων των προγραμμάτων επιχορηγήσεων.

1.9 Λαμβανομένης υπόψη της εξαιρετικά ανοιχτής και ευέλικτης διάρθρωσης του υπό εξέταση κανονισμού, η προτεινόμενη επιτροπολογία δεν εγγυάται ότι τα κράτη μέλη θα έχουν επαρκή έλεγχο της διαδικασίας εφαρμογής του προγράμματος. Πρέπει να τροποποιηθούν οι διαδικασίες επιτροπολογίας προκειμένου οι εμπειρογνώμονες των κρατών μελών να μπορούν να συνεδριάζουν σε τακτική βάση και να συζητούν τα επιλεγόμενα σχέδια. Επιπλέον, είναι απαραίτητο να προβλεφθεί μια απλουστευμένη διαδικασία με σκοπό την προσαρμογή των ειδικών παραμέτρων των γραμμών δράσης, κατόπιν περιοδικής αξιολόγησης.

1.10 Εξάλλου, χάρη σε αυτήν την ανοιχτή και ευέλικτη διάρθρωση της πρότασης κανονισμού, ο Οδηγός του προγράμματος θα αποδειχθεί εξαιρετικά σημαντικός, καθότι βάσει αυτού θα υποδειχθούν ποιες ακριβώς δράσεις πρέπει να αναληφθούν, οι προϋποθέσεις εφαρμογής, τα επίπεδα χρηματοδότησης, κλπ. Η ΕΟΚΕ ζητά

από την Επιτροπή ο Οδηγός αυτός να καταρτιστεί με ανοιχτό και διαφανή τρόπο και εκφράζει τα ενδιαφέρον της να συμμετάσχει σε αυτή τη διαδικασία.

1.11 Η ΕΟΚΕ κρίνει αναγκαία μια περισσότερο ευέλικτη προσέγγιση όσον αφορά την πρόταση της Επιτροπής για συγχώνευση, στο πλαίσιο των γραφείων της «Δημιουργικής Ευρώπης», των σημείων επαφής του προγράμματος «Πολιτισμός» και των γραφείων του προγράμματος «MEDIA», συνεκτιμώντας τις ιδιαιτερότητες της περιφερειακής πραγματικότητας των κρατών μελών. Η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να διατηρηθεί η γεωγραφική εγγύτητα με τους φορείς που δραστηριοποιούνται στους δύο τομείς, καθώς και χωριστοί φορείς εμπειρογνομούσης για τις συνιστώσες «Πολιτισμός» και «MEDIA», λαμβανομένων υπόψη των σημαντικών διαφορών που υφίστανται μεταξύ τους σε ό,τι αφορά τις πραγματικότητες και τις μεθόδους υλοποίησης των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο τους. Τα νέα γραφεία της «Δημιουργικής Ευρώπης» πρέπει να συσταθούν βάσει της εμπειρίας που έχουν ήδη συσσωρεύσει τα σημεία επαφής του προγράμματος «Πολιτισμός» και τα γραφεία του προγράμματος «MEDIA».

1.12 Ο προτεινόμενος χρηματοδοτικός μηχανισμός συνιστά βήμα προς την ορθή κατεύθυνση και θα πρέπει να προβληθεί ευρέως, ούτως ώστε να συμβάλει στην αλλαγή του τρόπου με τον οποίο τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αντιλαμβάνονται και αξιολογούν τους επιχειρηματίες του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα. Το προτεινόμενο μέσο πρέπει να εξασφαλίζει ισορροπημένη γεωγραφική κάλυψη και να μην λειτουργεί σε βάρος των μηχανισμών στήριξης, όπως οι επιχορηγήσεις.

1.13 Η διανοητική ιδιοκτησία αποτελεί παράγοντα κλειδί για την τόνωση της δημιουργίας και των επενδύσεων στην παραγωγή πολιτιστικού και δημιουργικού περιεχομένου, όπως και για την αμοιβή των δημιουργών και τη διεύρυνση των δυνατοτήτων απασχόλησης σε αυτές τις δραστηριότητες. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΟΚΕ υπογραμμίζει τη σπουδαιότητα της αποτελεσματικής εφαρμογής των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, τόσο σε επίπεδο Ένωσης, όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο.

1.14 Η επιλογή και εφαρμογή των σχεδίων που χρηματοδοτούνται μέσω του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» πρέπει να υλοποιηθούν τηρώντας πλήρως τις αρχές και τις αξίες της ΕΕ σε θέματα δημοκρατίας, δικαιωμάτων του ανθρώπου και των εργαζομένων και κοινωνικής ευθύνης. Επίσης, θα πρέπει να δημιουργηθεί μηχανισμός για την πρόληψη της διάδοσης της βίας και των διακρίσεων κατά τη διαδικασία εφαρμογής των σχεδίων που χρηματοδοτούνται μέσω του προτεινόμενου μηχανισμού.

2. Η πρόταση κανονισμού της Επιτροπής

2.1 Ο παρών κανονισμός θεσπίζει το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» για την υποστήριξη του ευρωπαϊκού πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Το πρόγραμμα υποστηρίζει μόνον τις δράσεις και τις δραστηριότητες που παρουσιάζουν δυναμική ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των εμβληματικών πρωτοβουλιών της.

2.2 Οι γενικοί στόχοι του προγράμματος είναι να ενταθεί η προώθηση και προώθηση της ευρωπαϊκής πολιτισμικής και γλωσσικής πολυμορφίας και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα με σκοπό την προώθηση εξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.

⁽¹⁾ Πρόκειται για τα προγράμματα που αναλύονται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, στοιχείο β) της πρότασης κανονισμού.

⁽²⁾ Στο άρθρο 7 της πρότασης κανονισμού γίνεται αναφορά στον μηχανισμό για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση «των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και οργανισμών του ευρωπαϊκού πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα».

⁽³⁾ Επί του παρόντος, η διαδικασία αυτή θεωρείται εξαιρετικά δύσκολη, διότι το σύνολο της τεκμηρίωσης πρέπει να αποστέλλεται ταχυδρομικώς, ενώ οι απαντήσεις λαμβάνονται, ορισμένες φορές, ακόμη και μετά από 3-4 μήνες.

2.3 Οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής:

- να στηριχθεί η ικανότητα του ευρωπαϊκού πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα να λειτουργούν διακρατικά·
- να προωθηθεί η διακρατική κυκλοφορία των έργων και των φορέων του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα και να γίνει στροφή προς νέα ακροατήρια εντός και εκτός Ευρώπης·
- να ενισχυθεί η χρηματοδοτική ικανότητα του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα, και ιδίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και οργανισμών·
- να στηριχθεί η διακρατική συνεργασία σε επίπεδο πολιτικής, προκειμένου να τονωθεί η χάραξη πολιτικής, η καινοτομία, η δημιουργία ακροατηρίου και η κατάρτιση νέων επιχειρηματικών μοντέλων.

2.4 Η διάρθρωση του προγράμματος αποτελείται από:

- τη «Διατομεακή Συνιστώσα», η οποία θα αφορά όλους τους πολιτιστικούς και δημιουργικούς τομείς (15 % του συνολικού προϋπολογισμού),
- τη συνιστώσα «Πολιτισμός», η οποία θα αφορά τον πολιτιστικό και στον δημιουργικό τομέα (30 % του συνολικού προϋπολογισμού),
- τη συνιστώσα «MEDIA», η οποία θα αφορά τον οπτικοακουστικό τομέα (50 % του συνολικού προϋπολογισμού).

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1 Το 2008, οι τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας απασχολούσαν το 3,8 % του ευρωπαϊκού εργατικού δυναμικού και αντιπροσώπευαν το 4,5 % του ΑΕγχΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ΕΟΚΕ είναι πεπεισμένη ότι το πρόγραμμα-πλαίσιο «Δημιουργική Ευρώπη» θα συμβάλει στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι η καινοτομία, η δημιουργικότητα και ο πολιτισμός πρέπει να διαδραματίσουν ουσιαστικό ρόλο στη σύγχρονη εκπαίδευση των Ευρωπαίων πολιτών και να συμβάλουν κατ' αυτόν τον τρόπο στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, στην εξύπνη και βιώσιμη ανάπτυξη και στην επίτευξη των στόχων όσον αφορά την κοινωνική ενσωμάτωση στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

3.2 Η περίπλοκη σχέση μεταξύ πολιτισμού και οικονομίας και η συμβολή των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργικότητας στην ανάπτυξη των κρατών μελών, στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και στη σφρηλάτηση της αίσθησης του ανήκειν στον ευρωπαϊκό χώρο θα πρέπει να οδηγήσουν τους πολιτικούς παράγοντες στην επαναξιολόγηση του ρόλου του πολιτισμού στις εθνικές και τις ευρωπαϊκές πολιτικές. Επομένως, το νέο πρόγραμμα χρηματοδοτικής στήριξης πρέπει να αντανακλά τις ανάγκες των πολιτιστικών και των δημιουργικών τομέων στην ψηφιακή μας εποχή με την υιοθέτηση μιας πιο ρεαλιστικής και περιεκτικής προσέγγισης.

3.3 Ο πολιτιστικός τομέας δεν είναι ομοιογενής και χαρακτηρίζεται από διάφορους ειδικούς τρόπους λειτουργίας. Για παράδειγμα, οι δραστηριότητες που αφορούν τη μουσική και τη δισκογραφική παραγωγή στηρίζονται σε ένα ειδικό οικονομικό πρότυπο και διεξάγονται σε ένα περιβάλλον ριζικά διαφορετικό από εκείνο των τελεστικών τεχνών («Performing Arts»). Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» να καθιστά δυνατή, μέσω των συνιστωσών της, την υιοθέτηση μιας ευέλικτης προσέγγισης που θα διευκολύνει για τους δυνητικούς δικαιούχους, όπως αυτοί προβλέπονται στην πρόταση κανονισμού, την πρόσβαση και την αποτελεσματική χρήση του υπό εξέταση προγράμματος.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1 Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έχει ήδη εκφράσει τις απόψεις της σχετικά με τους κλάδους του πολιτισμού και της δημιουργικότητας στη γνωμοδότηση με αυτόν τον τίτλο που υιοθετήθηκε κατά τη σύνοδο ολομέλειας του Οκτωβρίου 2010, με τους κκ. Carrellini και Lennardt ως εισηγητή και συνεισηγητή αντιστοίχα. Η εν λόγω γνωμοδότηση εκπονήθηκε στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων με θέμα την Πράσινη Βίβλο «Απελευθέρωση του δυναμικού των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργικότητας».

4.2 Η παρούσα γνωμοδότηση με θέμα την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» δεν θα εστιασθεί εκ νέου στα θέματα που εξετάστηκαν ήδη στη γνωμοδότηση για την Πράσινη Βίβλο, αλλά θα επιδιώξει να υποστηρίξει τις θέσεις της Επιτροπής, με τη διατύπωση άμεσων παρατηρήσεων επί του κειμένου που αυτή υπέβαλε στις 23 Νοεμβρίου 2011, στο έγγραφο COM(2011) 785 τελικό.

4.3 Η αύξηση του προϋπολογισμού σε 1,8 δισεκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2014-2020 επιδοκιμάστηκε από τους φορείς των συγκεκριμένων τομέων, μολονότι αυτή η αύξηση θα πρέπει να αποδοθεί στον μεγαλύτερο αριθμό δικαιούχων χωρών και στην επέκταση του πεδίου εφαρμογής του υπό εξέταση προγράμματος στις δημιουργικές βιομηχανίες. Ο όρος «δημιουργικές βιομηχανίες» δεν αποσαφηνίζεται επαρκώς στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού και θα ήταν σκόπιμο να συμπεριληφθούν στο κείμενο συμπληρωματικές λεπτομέρειες σχετικά με τους ακριβείς τομείς δράσης του προτεινόμενου προγράμματος και τους αντίστοιχους ενδιαφερόμενους φορείς.

4.4 Η πρόταση συγχώνευσης των τρεχουσών προγραμμάτων «Πολιτισμός 2007-2013», «Media» και «Media Mundus» στο πλαίσιο ενός και μόνου προγράμματος-πλαισίου με τίτλο «Δημιουργική Ευρώπη» επικροτείται από τους φορείς του πολιτιστικού και του δημιουργικού τομέα ως μια θετική και εποικοδομητική πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Παρόλα αυτά, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο με τον οποίο μεταφέρονται οι πολιτικές ή οι γενικές διαδικασίες σε καθεμία από τις δύο συνιστώσες στο πλαίσιο του προγράμματος: είναι αναγκαίο να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των επιμέρους τομέων καθότι οι κύριοι φορείς, η χρηματοοικονομική λογική, καθώς και η λογική της παραγωγής και της διανομής διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό από τη μια συνιστώσα στην άλλη.

4.5 Οι φορείς του πολιτιστικού τομέα θα επικεντρωθούν κυρίως στους τύπους δημόσιας χρηματοδότησης, στους όρους πρόσβασης και στα κριτήρια επιλεξιμότητας που προβλέπονται στο υπό εξέταση πρόγραμμα. Ο βαθμός της συμμετοχής τους και της στήριξης που θα παράσχουν στις πολιτικές που προτείνονται στο νέο πρόγραμμα-πλαίσιο θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από αυτά τα κριτήρια.

4.6 Από επαγγελματική άποψη, διαπιστώνεται ότι, στον οπτικοακουστικό τομέα, επικρατεί γενική ικανοποίηση όσον αφορά την αποτελεσματικότητα του τρέχοντος προγράμματος «Media», αλλά και τις πολιτικές που προβλέπονται στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Δημιουργική Ευρώπη». Το πρόγραμμα MEDIA εκτιμάται από τους επαγγελματίες του κλάδου για τη στήριξη που παρέχει στις αγορές οπτικοακουστικών μέσων και τη σημασία που έχει για αυτές. Η συνιστώσα «Media» που προβλέπεται στο νέο πρόγραμμα-πλαίσιο δεν διαφέρει κατά πολύ από το τρέχον πρόγραμμα. Εντούτοις, το κείμενο του νέου κανονισμού θα μπορούσε να είναι σαφέστερο και να συμπεριλαμβάνει παραρτήματα, τα οποία να περιγράφουν λεπτομερώς κάθε επιμέρους δράση σε συνδυασμό με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό που διατίθεται για την υλοποίησή τους.

4.7 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρωτοβουλία της Επιτροπής να απλουστεύσει τις διαδικασίες διαχείρισης των προγραμμάτων «Πολιτισμός» και «Media» με την ευρύτερη χρήση των κατ' αποκοπή ποσών, των συμφωνιών-πλαίσιας εταιρικής σχέσης και των ηλεκτρονικών διαδικασιών, καθώς και με τη μεταρρύθμιση του τρόπου λειτουργίας του Εκτελεστικού οργανισμού εκπαίδευσης, οπτικοακουστικών θεμάτων και πολιτισμού (EACEA).

4.8 Θα πρέπει να σχεδιαστούν κατάλληλα μέτρα με στόχο «την εξασφάλιση πιο ισότιμων κανόνων παιχνιδιού στον πολιτιστικό και τον δημιουργικό τομέα της Ευρώπης, με βάση τις χώρες με χαμηλή δυνατότητα παραγωγής και/ή τις χώρες ή περιφέρειες με περιορισμένη γεωγραφική και γλωσσική εμβέλεια». (4)

4.9 Η ΕΟΚΕ κρίνει ότι, μεταξύ των προτεραιοτήτων, πρέπει να επανεισαχθούν μέτρα για την προώθηση της κινητικότητας των καλλιτεχνών, του διαπολιτισμικού διαλόγου και της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης, ούτως ώστε να εναρμονιστούν οι διατάξεις του υπό εξέταση κανονισμού με άλλα έγγραφα της ΕΕ που σχετίζονται με τους συγκεκριμένους τομείς και να αναπτυχθούν μηχανισμοί οι οποίοι βασίζονται στην παροχή κινήτρων στους καλλιτέχνες που συμμετέχουν σε πολιτιστικές δραστηριότητες ή περιόδους εκτός της χώρας τους.

4.10 Στην παρούσα πρόταση κανονισμού αποδίδεται ιδιαίτερη έμφαση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και στους μεμονωμένους δημιουργούς. Ωστόσο, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις διαμαρτύρονται για το γεγονός ότι, στον προτεινόμενο κανονισμό, οι πολιτιστικοί δημιουργοί – τα άτομα και οι επιχειρήσεις του δημιουργικού κλάδου – αντιμετωπίζονται απλώς ως πάροχοι υπηρεσιών, και υπογραμμίζουν την ανάγκη να εξαρτηθεί η χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής από τη συμμόρφωση με τα πρότυπα κοινωνικής προστασίας, με τα οποία μπορεί να εξαλειφθεί η εργασιακή αβεβαιότητα, φαινόμενο που απαντάται συχνά στις βραχυπρόθεσμες συμβάσεις απασχόλησης, οι οποίες είναι χαρακτηριστικές στα σχέδια των εν λόγω τομέων.

Προκλήσεις και αδυναμίες της νέας πρότασης κανονισμού

Σε γενικό επίπεδο:

4.11 Η αύξηση του προϋπολογισμού συνιστά θετικό στοιχείο, ωστόσο, θα πρέπει να συνεκτιμηθούν οι ακόλουθες πτυχές:

- η αύξηση του αριθμού των δικαιούχων χωρών,
- η επέκταση των τομέων χρηματοδότησης,
- οι νέες ανάγκες που προκύπτουν από τη στροφή στην ψηφιακή εποχή,
- η υποτίμηση του νομίματος,
- ο προϋπολογισμός που προτείνεται στον κανονισμό ύψους 1,8 δισεκατομμυρίου ευρώ για την περίοδο 2014-2020 πρέπει να συγκριθεί με τον αντίστοιχο ετήσιο προϋπολογισμό της Γαλλίας (7,5 δισεκατομμύρια ευρώ) ή της Γερμανίας (1,1 δισεκατομμύριο ευρώ) και να συσχετιστεί με τον συνολικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(4) Άρθρο 3, παράγραφος 2, στοιχείο δ) της πρότασης κανονισμού.

4.12 Οι μείζονες αποκλίσεις που υφίστανται μεταξύ των πολιτικών των κρατών μελών επιφέρουν στρεβλώσεις στις δυνατότητες πρόσβασης των φορέων διαφορετικών χωρών σε προγράμματα που χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους και προορίζονται για τον οπτικοακουστικό και τον πολιτιστικό τομέα.

4.13 Σε ό,τι αφορά τις δημιουργικές βιομηχανίες, οι συνέργειες μεταξύ των προγραμμάτων για την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και των ΜΜΕ και του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» είναι περιορισμένες ή ανύπαρκτες. Οι δυνατότητες που προσφέρουν οι εξελίξεις των ψηφιακών τεχνολογιών θα πρέπει να διευκολύνουν τη στενότερη διασύνδεση αυτών των προγραμμάτων.

Σε επιχειρησιακό επίπεδο:

4.14 Οι ενδιαφερόμενοι φορείς αντιμετωπίζουν διοικητική πολυπλοκότητα ως προς τη διαχείριση και την παρακολούθηση της εφαρμογής του προτεινόμενου προγράμματος. Αυτή η πολυπλοκότητα συνεπάγεται πρόσθετες δαπάνες διαχείρισης, οι οποίες, στην πράξη, περιορίζουν τον προϋπολογισμό που διατίθεται για την παραγωγή και τη διανομή έργων.

4.15 Ένα χρόνιο πρόβλημα που καταγγέλλουν οι φορείς του κλάδου και πλήττει κυρίως τις μικρές επιχειρήσεις αφορά τη χρονοβόρα διαδικασία έγκρισης των επιχειρηρήσεων.

4.16 Όσον αφορά το νέο χρηματοδοτικό μηχανισμό που σχεδιάστηκε για να διευκολύνει την πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και άλλων φορέων του κλάδου σε πιστώσεις, η χρήση αυτού του χρηματοδοτικού μέσου δεν αποτελεί συνήδη πρακτική στον πολιτιστικό τομέα. Υπάρχει ο κίνδυνος τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να μην εκδηλώσουν ενδιαφέρον να συμμετάσχουν, δεδομένων των χαμηλών ποσών που διακυβεύονται, της άγνοιας των ειδικών προβλημάτων του πολιτιστικού τομέα και της χαμηλής αποδοτικότητας ορισμένων τύπων πολιτιστικών σχεδίων, τα οποία θα ήταν ανύπαρκτα χωρίς τη συνδρομή δημοσίων πόρων.

4.17 Η επιχειρησιακή παρακολούθηση και η διαχείριση των εγγυήσεων που χορηγούνται μέσω του χρηματοδοτικού μηχανισμού θα διεκπεραιώνονται μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, το οποίο δεν διαθέτει ακόμη ειδική εμπειρογνομosύνη στον πολιτιστικό τομέα.

4.18 Η εμπειρία του ταμείου εγγυοδοσίας των παραγωγών του οπτικοακουστικού τομέα του προγράμματος MEDIA, το οποίο δρομολογήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2010 και διαθέτει αναγνωρισμένη εμπειρογνομosύνη στον τομέα, καταδεικνύει την ανάγκη για μεγαλύτερη συνέργεια μεταξύ του νέου χρηματοδοτικού μηχανισμού και των υφιστάμενων οργανισμών. (5)

4.19 Θεωρητικά, η συγχώνευση των σημείων επαφής του προγράμματος «Πολιτισμός» με τα γραφεία του προγράμματος «Media» σε ένα μοναδικό γραφείο «Δημιουργική Ευρώπη» είναι μια καλή ιδέα. Σκοπός της προτεινόμενης συγχώνευσης είναι η συγκέντρωση των πληροφοριών σχετικά με τα διαθέσιμα προγράμματα και η δημιουργία οικονομικών κλίμακας με την από κοινού χρήση πόρων.

(5) Όπως, για παράδειγμα, το IFCIC (*Institut pour le financement du cinéma et des industries culturelles* - Ινστιτούτο χρηματοδότησης του κινηματογράφου και των πολιτιστικών βιομηχανιών) στη Γαλλία ή στην Ισπανία η *Audiovisual SGR* (ένας οργανισμός που συστάθηκε στα τέλη του 2005 με πρωτοβουλία του Υπουργείου Πολιτισμού της Ισπανίας και τη συμμετοχή του Ινστιτούτου Κινηματογράφου και Οπτικοακουστικών Τεχνών [*Institut cinématographique et des arts audiovisuels* - ICAA], καθώς και των νοτιοτήτων αρμόδιων για τη διαχείριση των δικαιωμάτων των παραγωγών οπτικοακουστικών έργων στην Ισπανία).

4.20 Σε επιχειρησιακό επίπεδο, αφενός μπορούν να δημιουργηθούν συνέργειες, ιδίως σε ό,τι αφορά την κοινή διαχείριση και τη δημοσιοποίηση, εντούτοις όμως, είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ορισμένες χώρες, όπως η Γαλλία ή η Γερμανία, ανέπτυξαν ένα δίκτυο περιφερειακών γραφείων που αντανακλούν την πολιτισμική τους πολυμορφία και έχουν ως αποστολή να διατηρήσουν την εγγύτητα με τους τοπικούς φορείς. Άλλωστε, οι κύριες δραστηριότητες του πολιτιστικού και του οπτικοακουστικού τομέα διαφέρουν σημαντικά: τα διαφορετικά δίκτυα παραγωγής και διανομής τους, καθώς και οι κύριοι παράγοντές τους απαιτούν διαφορετικούς τύπους εμπειρογνομosύνης.

4.21 Υπό αυτό το πρίσμα, ενδεχομένως να είναι επιζήμια αυτή η αφομοίωση των αρμοδιοτήτων με την επιβολή της προτεινόμενης συγκέντρωσης. Οι εξοικονομήσεις που θα επιτευχθούν με αυτόν τον

τρόπο μπορεί να είναι αμελητέες και δεν δικαιολογούν τις προτεινόμενες τροποποιήσεις. Επιπλέον, η ΕΟΚΕ εκφράζει τις επιφυλάξεις της ως προς την επέκταση του πεδίου αρμοδιοτήτων των γραφείων με την παροχή στατιστικών δεδομένων και στήριξης προς την Επιτροπή για την εξασφάλιση επαρκούς δημοσιοποίησης και διάδοσης των αποτελεσμάτων και των συνεπειών του προγράμματος, χωρίς, ωστόσο, να προβλέπονται οι αναγκαίοι χρηματοδοτικοί πόροι για τον σκοπό αυτό.

4.22 Οι τροποποιήσεις που προτείνονται σε θέματα επιτροπολογίας ενδέχεται να θίξουν ορισμένα ευαίσθητα σημεία, δεδομένου ότι η Επιτροπή προτείνει διαδικαστικές τροποποιήσεις στις επιτροπές για όλα προγράμματα. Οι εκπρόσωποι των κρατών μελών θα χάσουν, προς όφελος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την εξουσία συναπόφασης και συνδιαχείρισης, ενώ ο ρόλος τους θα περιοριστεί στην επικύρωση προεπιλεγμένων σχεδίων.

Βρυξέλλες, 28 Μαρτίου 2012.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Staffan NILSSON
